

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 145.

V Ljubljani, v petek 26. junija 1896.

Letnik XXIV.

Navodilo ogerskim škofom.

V sredo smo objavili navodilo, katero je rimska kurija poslala ogerskim škofom.

To navodilo je v liberalnem taboru vzbudilo največjo nevoljo, najboljši dokaz, kako je bilo potrebno. Vsi liberalni ogerski listi naravnost zavračajo resne opomine rimske stolice ter v ognjeviti ogorčenosti trdijo, da so vsi opomini, vsa očetovska navodila odveč in nepotrebna, češ, da ogerska višja in nižja duhovščina je vedno izvrševala svoje dolžnosti.

Tako piše „Pester Lloyd“:

„Navodilo je ‚mutatis mutandis‘ na las podobno onemu, katero je rimska kurija poslala nemškemu škofu, ko je v Nemčiji nastal kulturni boj. Leto potem, ko so vstopili v veljavo novi cerkvenopolitični zakoni, je kongregacija izdala podobne opomine ogerskim škofom, kar vsakdo tako tolmači, da smo na Ogerskem že v kulturnem boju; versko obsedno stanje je proglašeno v deželi. Tako je umevno, da vojskovodja vse svoje moštvo opozarja na vestno izvrševanje dolžnosti, tako je umevno, da kongregacija sega predaleč, česar bi ne storila za časa miru.“

Vendar pa, piše dalje „Pester Lloyd“, v deželi ni sledu kulturnega boja. Zato je obžalovanja vredno, da so pisatelji navodila v nasprotju s plemenito naklonjenostjo sv. očeta do Ogerske poslušali zlobne nasvete nepoklicanih in pristranskih oseb. Ne samo obžalovati, temveč obsojati moramo, da kongregacija daje svete in opomine ogerskim škofom o stvareh, ki ne spadajo izključno v cerkvene zadeve, temveč se tičejo državnih interesov. Konečno naglašava vladin list, da navodilo namerava podkuriti kulturni boj. Iz vsega pa se vidi, da je navodilo jako poparilo ogerske vladne kroge.

„Bud. Hirl.“ meni, da navodilo pomenja pričetek kulturnega boja, dasi se mora priznati, da so bili opomini na ogersko duhovščino že desetletja opravičeni. Po mnenju tega lista pa navodilo ne bode imelo nobenega vpliva, ker se ogerska duhovščina ne da primerjati z duhovščino drugih narodov. — Ogerska ni izključno katoliška, in s tem treba računati. Najbolj pa se repenči ta list zaradi točke, ki govori o pravicah vseh deželnih jezikov.

„Alkotmany“, glasilo ogerske ljudske stranke pa piše:

„To navodilo iz Rima je orožje katoliške cerkve, katero bode uporabljala v skrajnih slučajih, ko bode pretela nevarnost cerkvi in vernikom. V tem slučaju nastopi cerkev z vso svojo veljavo ter zahteva strogo duhovsko disciplino in odločno vodstvo svetnih katolikov. Ko so se kovali proticerkveni zakoni, je sv. oče prosil in svaril; a sedaj, ko je država obrnila bodalo na srce cerkvi, ko hoče duhovščini omejiti prostost žive besede ter jo zapirati in uničiti: oglasi se stari, slavní Rim, uvrsti duhovščino ter jej da povelje, da svoje stališče brani na smrt in življenje, in da je ubegli vojak, kdor zapusti svojo postojanko. Boli nas, da je Rim moral to storiti. A če je bil kateri višji ali nižji duhovnik, ki doslej ni poslušal opominov in prošelj, ta se naj sedaj vzdrami, odvrže naj vse ničeve pomisleke, kajti cerkev in domovina sta v nevarnosti. Ko je vsplamtel nemški kulturni boj, je kongregacija doposlala nemškemu škofu jednake opomine. Skoraj vsi duhovniki in škofje so poslušali opomine in se podvrgli cerkveni disciplini. Izgnali ali zaprli so one, ki so bili vsled tega v nasprotju s svetno oblastjo. To preganjanje je ustvarilo nemški centrum, ki je pod vodstvom pogumnega Windhorsta v desetih letih premagal Bismarcka ter priboril polagoma katolikom mnogo prejšnjih pravic.“ To so v res-

nici resne in pogumne besede katoliškega lista, ki bodo ohrabile mnoge omahljivce ter jim odprle oči, da so bili na nevarni poti do popolne odvisnosti od požidovljenega javnega mnenja, katero narokujejo ogerski in dunajski židovski listi.

Dunajska „N. Fr. Pr.“, ki pri vsaki priliki zagovarja mažarski šovinizem, s prstom kaže na dunajskega nuncija Agliardija kot provzročitelja rimskega navodila ter opozarja višje kroge na dunajske antisemite, ki so baje provzročili to „križarsko vojsko“. Po naših mislih pa ni trebalo šele „zlobnih nasvetov nepoklicanih oseb“, temveč je rimska kurija sama uvidela nujno potrebo, da v pomenljivem trenutku ogerske tisočletnice opozori na žalostne razmere, ki so se razvile v zadnjih letih ter končale s civilnim zakonom. Rimsko navodilo je zgodovinski dokument, katerega resnih opominov ne zaduše vsi plačani in prostovoljni židovski častniški težaki.

Kmetijske zadeve v državnem zboru.

(Spisal poslanec Fr. Povše.)

(Dalje.)

Kužne živinske bolezni.

Važni so tudi predlogi kmetijskega odseka glede sredstev, katera bi se imela izvršiti v namen zatiranja raznih kužnih živinskih bolezni, ki delajo velikansko kvar in škodo našim živinorejcem. Še malo poznata je ta veda in kakor druge države, mora tudi naša skrbeti za ustanovitev preizkušniških znanstvenih zavodov, kateri bi zamogli podati sredstev toliko v zatiranje, kolikor v zabranjevanje raznih kužnih bolezni.

Za kmetijsko gospodarstvo je glavnih pogojev to, da se mu zagotovi sigurnost produkcije in marsikater umen gospodar, ki si je prištel kaj novcev,

LISTEK.

Izlet v Pompeje in na Vezuv.

(Spisal Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Od l. 1500—1631 je Vezuv popolnoma miroval, kraterji so se zasipali, v kratkih letih je ozelenel, nastale so mlade šume, po katerih se je pasla goveda, kakor nekdanj ob času starih Rimljanov. V tem času se je pri Puzzuolih vzdignila iz zemlje gora „Monte Nuovo“ in tudi sicilijski vulkan — Etna — je neprenehoma deloval.

Dne 16. grudnia 1631 se je zbudil iznenada strašen orjak, to je bila jedna najstrašnejših proval.

Gosti oblaki dima in pepela so ob belem dnevu zatemnili nebo in napravili temno noč, ki je sezala celo do Tarenta.

Do 500 centov težko kamenje je letelo 20 km daleč. Močen potres je še povečaval strahoto. Naposled se je sedem strug lave razlilo iz novega kraterja, ki je z grozno silo drla v ravnico in uničila Bosco Reale, Torre Annunziata, Torre del Greco, Resina in Portici. Do tri tisoč ljudi je v tej katastrofi izgubilo življenje.

Posebno močno je bruhal zopet l. 1707 od majnika do avgusta; gosti pepel je pokrnil na debelo napoljske ulice.

L. 1779 je razžarjeno kamenje letelo 700 metrov visoko. Pri provali l. 1794 je lava drla s toliko silo naprej, da se je pri Torre del Greco izlila v morje tako, da je morska voda daleč naokoli zavrela.

V našem stoletju so bile osobito močne provale l. 1804, 1805, 1822, v decembru 1850, v majniku 1855, v juniju 1858, in zlasti 8. decembra 1861, ko je bilo mestice Torre del Greco popolnoma uničeno. To provalo je opazoval slavnostni učenjak Aleksander Humboldt.

Potem je zopet miroval do novembra 1865, ko se je naenkrat silna lava razlila iz žrela. L. 1869 in 1870 je zopet miroval.

V prosincu l. 1871 je zopet začel bruhati in je posebno strašno delal od 24.—30. aprila 1872. Na vse strani je drla lava s strašno silo v dolino. 26. aprila zjutraj je prišlo veliko število radovednih gledalcev na Vezuv, kar iznenada izbruhne lava z večjo silo in jih je dvadeset pokopala v svoje goreče valove.

Drla je s tako silo naprej, da je v 12 urah pritekla pet kilometrov daleč in jeden kilometer na široko. V obče je pri teh provalah pokrila prostor od pet četvornih kilometrov.

Kamenje je letelo 1300 metrov visoko in je celo pri Cosenzi padalo na zemljo. Do tri milijone lir škode je napravila ta provala v obližju Vezuva.

Ta krater se je polagoma zasul, toda l. 1878 se je zopet odprl in od tega časa pridere skoro vsako leto lava na dan. Časniki so nam v zadnjih letih večkrat poročali o novih provalah, ki se pa ne morejo primerjati z velikimi erupcijami.*)

Za opažanje vulkanskih pojavov je na Vezuvu poseben meteorološki observatorij na nekem holmcu 676 m visoko. Ima tudi umeten stroj za opažanje potresov (seismograf).

Vračajoč se iz Vezuva, smo izbrali drugo pot. Prav kotali smo se v nižavo po strmih keglju; na srečo se ni mogel nobeden pobiti, ker so se nam noge vdirale do kolena v zdrobljeno lavo in zrnasti pesek.

V globoki dolini, kakih 150 metrov pod kraterjem, smo našli velikansko polje nakopičene in deloma še goreče lave, katero je Vezuv zadnja leta izbruhal. Neznosna vročina je odsevala daleč okoli in ker je precej močno dežilo, slišalo se je čudno prasketanje.

Nekateri potniki si tukaj jajca pečejo, kuhajo vino i. t. d., mi smo si pa sušili premočeno obleko.

Počasno ugašuje razbeljena drobovina zemeljska, njena vročina sega do 1000° R, ko pride iz kraterja. Ko ugasne, je temno-rjava, ostra in krhka.

*) Ravno ko sem prepisaval te vrstice, so prinesli časniki in popotniki glas, da Vezuv zopet močnejše deluje, meče kamenje in lavo, toda v manjši meri.

bi si nakupil lepšo plemeno živino, ko bi ga ne strašila nevarnost raznih kužnih bolezni, ki tako pogostoma napadajo naše domače živali. In dejansko ne more se mu zameriti, ako ne vložil v nakup lepe pa dragocene plemene živali velik kapital, katerega mu brzo uničiti more kako nesreča, nastala n. pr. po kužni živinski bolezni. Prav temu, da imajo Švicarji zavarovalnice za živino proti kužnim boleznim, je pripisovati tudi v nemalem delu, da ondotna živinoreja stoji na visoki stopinji popolnosti.

V ministerstvu za notranje zadeve imajo že mnogo materijala, statističnih podatkov, tikajočih se števila živine v celi državi, raznih bolezni, na katerih pogine največ živali — in skrbno urejujejo sedaj ta ogromni nabrani materijal v namen, da se izdela zakonski načrt za zavarovanje živine. Glavni predpogoj za uspešno delovanje zavarovalnice za živino proti nezgodam pa je, da se sploh strogo izvršuje veterinarski zakon, ki, če se spoľnuje, zamore dokaj pripomoči, da se zabranijo razne kužne bolezni. Odkar se je l. 1883 zaprla pot, ali vhod govedi iz Rumunije in iz Ruskega v našo državo, posrečilo se je zatreti povsem prej tako pogostoma med našo živino zahajajočo govejo kugo, ki je pustila silovito in za več sto milijonov goldinarjev škodovala naši državi. Sedaj je že deset let preteklo, da te kuge ni več med našo govedo.

Druga huda bolezen, ki je mnogo govede pobrala osobito v severnih deželah naše države, osobito tam, kjer krmijo govedo z odpadki iz sladkornih in žganjarskih tovarn — je pljučna kuga, vsled katere se je pogostoma zaprl vstop naši živini v Nemčijo. Vsled sklepa drž. zbora pred 3 leti, ki je dovolil c. kr. vladi, da sme odškodovati gospodarje, katerim pobije živino, če tudi le na sumu, da je ukužena po pljučni kugi — je vlada v tem oziru jako vztrajno postopala in posrečilo se je s tem, da je skoro pojenjala poprej tako silno razširjena pljučna kuga med govedo.

V to porabila je vlada v teh 3 letih 1.555.602 gl. in sicer povrnila je živinorejcem za pobite živali na Nižje Avstrijskem 93.278 gl., na Gor. Avstrijskem 22.655 gl., na Moravskem 423.822 gl., v Šleziji 23.000 gl., v Galiciji 28.698 gl., na Češkem 962.149 gl.

S tem, da se je povsem zatrla nekdašnja strahovita goveja kuga, da je upati, da se tudi pljučna kuga zatre, je že dokaj storjenega v varstvo živinoreje in dan predpogoj za zavarovanje živine. Toda še treba doseči, da se ne bo tako pogostoma prikazovala in zanašala gobčna in parkljena bolezen pri govedih, rudečica pri prašičih, prašičja kuga i. t. d. Zato treba med drugim, da se ustanovi potreben tak zavod, ki se bo bavil s tem, da išče po sredstvih, s katerimi bi se dalo odpomoči tudi v teh boleznih. Tak znanstven zavod imel bi med drugim tudi opazovati razvoj raznih bolezni, n. pr. koliko časa traja inkubacijska doba (to je koliko dni traja vstrupljenje, dokler izbruhne bolezen) in to pri raznih boleznih, kajti dejansko se je pokazalo pri le-

tošnji prašičji kugi, da veterinarne naredbe za dobo zaprtije niso zadostovale.

Določila se je namreč zaprtija za kontumacirane prašiče na 3 tedne in pokazalo se je, da je bolezen še le v 6 tednu izbruhnila.

Veda živinozdravilstva ima še dokaj razkriti, v to pa treba posebnega z vsemi znanstvenimi sredstvi oskrbljenega preiskovališča in ako se le posreči izumiti to, da se pričetek kužnih bolezni zamore spoznati, bo s tem že mnogo doseženega, ker bo mogoče naglo že v pričetku zatreti nadaljno razširjatev kuge.

Takemu zavodu bi bila nadaljna naloga, pridelovati razni cepilni materijal, katerega bi živinozdravniki po vseh deželah zamogli zanesljivo pristnega dobivati. Vspehi s cepljenjem prašičev proti vroči rudečici, šenu itd. so očitni in v novejšem času prihajajo tudi glede cepiva proti pljučni tuberkulozi govede kaj ugodna poročila. In prav glede te je želeli, da bi jo če ne povsem zatrli, vsaj zdatno omejili, to pa ne le v prid živinoreje same, ampak tudi v veliko korist človeštva, kajti dognana resnica je, da mnogo ljudij nalezje tuberkulozo vsled mleka, povzitega od krav, bolnih na pljučah-tuberkulah, in žal, da je takih krav silno veliko, ter hočejo živinozdravniški učenjaki celo trditi, da izmed starih krav jih je skoro četrtina tuberkulozno bolnih!

Da bi ta grozna številka veljala za vse pasme, dvomim, priznavam pa, da se nahaja zelo mnogo tuberkuloznih krav v Holandski in Simendolski goveji pasmi.

Kaj zanimive so sledeče številke, katere kažejo, kako previdno je osobito materam postopati glede dajanja mleka otročičem in mladini sploh. In da po mleku od tuberkulozne krave zamore otrok res dobiti tuberkulozno pljučno bolezen, je verjetno, kajti to je dognana stvar, da otroci, ki dobivajo mleko od mater ali am, bolnih na tuberkulozi, skoro vsi postanejo tuberkulozni.

Zato pa naj se izbirajo le mlade, popolnoma zdrave krave, od katerih imajo otročiči dobivati mleko, katero naj se tudi navadno prej zavre in le od povsem zdravniško preiskovanih in zdravo našlih krav se more mleko surovo rabiti.

Obsežna, od raznih zdravnikov po Tirolskem v vseh delih izvršena preiskovanja so pokazala, da je od otrok, ki so umrli na tuberkulozi, odpadlo v okraju Inomost 10 odstotkov na take, pri katerih se je dognalo ali konstatiralo, da so uživali mleko od tuberkulozno bolnih krav.

V okraju Bregenskem je sploh odpadlo 20 odstotkov, v Feldkirchenu 22 odstotkov! Nasprotno pa je število na tuberkulozi umrlih otrok v južnem Tirolskem, koder goje trto in olje in se žive le malo z mlekom, dokaj manjše in sicer v okraju Tridentskem 5 odstotkov, v Roveredskem 5 odstot., Tione 7 odstotkov.

Dognano je tudi, da zbole otroci, ki vživajo mleko od krav, zbolelih na gobčni in parkljenej kugi. Zato naj se osobito otrokom, četudi zavre to nikdar ne daje mleko od kužno zbolelih krav.

Iz teh razlogov stavi kmetijski odsek predlog, da se osnuje tak preiskovalen zavod, ki bo mnogo zamogel razkriti, kar je še sedaj nepoznatega.

Ako se posreči „tuberkulin“ res uporabiti kot sredstvo proti tuberkulozi živine, storjen bo velik korak k boljšem in če bo tuberkulin tudi le v toliko pripomogel, da se bo z vcepljenjem v goved zamoglo zanesljivo spoznati, da je goved tuberkulozna, bo vsaj to pripomoglo, da se omeji taka živina. (Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. junija.

Mažari in tostranska polovica. V zadnjem času se je pričelo na ogerskih tleh živahno gibanje, naperjeno bolj kakor poprej proti tostranski državni polovici in njenim „pogubonosnim“ — antisemitom. Na javnih shodih in v zbornici se na dolgo in široko slikajo nečuvane „krivice“, katere povzročujejo avstrijski prebivalci „miroljubnim in za občni blagor vnetim Mažarom“, vlada se kliče na pomoč zoper neukrotljive sovražnike in v kratkem se bodo osnovala društva, ki bodo z vsemi mogočimi sredstvi odbijala „neopravičene“ napade z avstrijske strani. Poleg tega so pa proglasili „ljudski osrečevalci“ geslo, ki popolno zasluži, da je nekoliko natančneje razmotrivo, glasi se namreč: „Ne kupujte v Avstriji, posebno na Dunaju“ in „Ne prodajte jim ničesar.“ Ako primerjamo to geslo z onim protisemitom, ki se glasi: „Ne kupujte pri židih,“ uvidimo takoj, kdo ima pričakovati koristi od gesla mažarskih prenapetežev. Veliki ogerski kupci in trgovci so, kakor v obče židje, in teh se že zdaj kolikor možno ogiba zavedno avstrijsko prebivalstvo, dobro vedo, da ga žid vselej opehari in da je zanj veliko bolje, ako se ga popolno ogiblje. S tem geslom bomo torej Avstrijci popolno zadovoljni in se imenovali presrečne, ako bo našlo v vseh židovsko-mažarskih krogih dovoljen odmev. Nasprotno bodo pa občutno zadeti ravno ogerski židovski trgovci. — Kje je našel kak ogerski žid bolj masten zaslužek, kakor ravno na Dunaju na žitni borzi in pri raznih kreditnih zavodih? Ako pregledamo listine, na katerih so zaznamovane razne krize, najdemo nešteto vrst ogerskih židov, ki so pobegnili čez mejo z „mastnim zaslužkom“, z namenom, da se ne prikažejo več. Iz tega je razvidno, da ne bodo trpeli avstrijski narodi nikake škode, ako se uresniči zgoraj navedeno geslo, pač pa sami židovski matadorji. Tostranska polovica pričakuje komaj trenutka, ko ne bode več delala konkurence moka iz ogerskih mlinov in raznovrstna živina, ki preplavlja avstrijske trge in tlači cene avstrijskim pridelkom.

Ogerska poslanska zbornica je imela predčerašjo poslednjo sejo v tem zasedanju. V tej seji ni imela zbornica nikakega drugega opravila, nego da sta posl. Hollo in Meszlenyi razodela svojo veliko nejevoljo nad odgovorom ministerskega predsednika na njuni interpelaciji. Na to se je seja zaključila in s tem tudi pomladansko zasedanje in sicer to-

Na solneu in dežju se polagoma razdrobi in tako nastane zrnasto kamenje, črn pesek in prah, ki pokriva ves Vezuv. (Dalje sledi.)

Iz Wörishofen-a,

dne 22. jun.

(Dalje.)

Dne 10. junija sem zapustil dom ter odrinil proti Ljubljani. Povem naj, da sem moral 9 krat spremeniti vlak, prej ko sem došel v Wörishofen. Vozil sem se čez Trbiž in Beljak v Lienz, prvo mesto na Tirolskem v pusterski dolini. Tu sem prenočil. Posebnega se mi ni pripetilo, le v Beljaku sem na kolodvoru stopil k trumi koroških Slovencev, vračajočih se s sv. Višarij. V sredi so imeli čisto mlado dekle iz Vrhnik, ki je rekla, da potuje v Ameriko, da ima tam sestro in da jo bo agent v Inomostu spravil naprej. Vsem se je to zdelo zelo sumljivo in svetovali smo dekletu, nevtogoma nazaj na Vrhniko iti, da ne pride v mrežo kakemu dekliškemu trgovcu, iz katere bi pozneje ne mogla lahko uiti. Kaj je sterila ne vem, vlak je odkuril naprej ob Dravi proti Tirolam.

Sedel sem sam v železniškem vozu, nekoliko čemer, kakor je bilo vreme černo, kajti vseskozi je pljuskal dež ob okna. Tudi sedaj ni nič boljše, dež vsak dan, kar je zelo neugodno za Kneippovce,

ki vseskozi bosi ali na pol bosi letajo v Wörishofenskem blatu.

V Lienzu sem prenočil zato, da sem se po dnevi vozil v trdnjavo Franzensfeste čez Brenner. Brenner je najnižji prelaz preko glavnega gorovja Alp (1370 m), znan že starim Rimljanom. L. 1772 je Marija Terezija oskrbela boljšo cesto, družba juž. železnice pa železniško črto, ki je stala 32 mil. gl. Ta železnica veže po najkrajši poti južno Nemčijo z Italijo in spada mej orjaška tehnična dela novejših dobe. Ima 30 predorov in 60 mostov, strmec od Sterzinga do vrh Brennerja 1:44, od vrha do Inomosta 1:40. — Železnico je dovršil l. 1867 K. pl. Etzel, kateremu je vrhu Brennerja ob železnici postavljen spomenik. Na vseh krajih štrle kvišku vrhovi visocih gora raznih oblik in imen.

Dne 17. junija sem ostal v Inomostu, ki je poleg Solnograda glede krasne lege najlepše mesto nemških Alp.

Ne bom opisoval, kaj sem vse tu znamenitega videl in občudoval, n. pr. grobni spomenik cesarja Maksa I. v frančiškanski cerkvi, grad Ambras, hribček Isel, na katerem je hrabri Andreas Hofer zbral vrle tirolske kmete in trikrat zaporedoma mesto Bavarcem iz rok izpalil itd. Zlasti sem bil vesel, da sem naletel na devetdnevno v čast presv. Srcu Jezusovemu, ki se je obhajala v cerkvi oo. jezuitov v spomin posvečenja dežele Najsv. Srcu l. 1796. — Cerkev je bila krasno okinčana in razsvetljena z

električnimi lučmi — Inomost ima električno razsvetljavo, tudi mali Wörishofen — kje smo še mi. — Ljudstva vse polno, že jedno uro pred začetkom so bili vsi prostori zasedeni.

Začela se je pobožnost vsak večer ob 1/8. uri Najpopreje se je soglasno zapela nalašč v ta namen zložena pesem. Vsak je imel v roki listek s tekstom in peli so zelo lepo in navdušeno, da se je cerkev tresla. — Po pesmi je stopil na prižnico jezuit dr. Zenker, tirolski rojak, nalašč v to poklican iz Prage, poprej akademični pridigar v Inomostu. Že dolgo nisem čul tako lepega govora: misli, besede, glas govornikov, povdarki, akcija — vse popolno, dovršeno. Povedal je, kako je bila tirolska dežela pred 100 leti v nevarnih časih posvečena presv. Srcu Jezusovemu in zgodovinski dokazoval, kako je ravno udanost temu božjemu srcu rešila Tirolsko v najbolj kritičnih položajih. Govoril je navdušeno, vse je bilo ginjeno in si brisalo solze z oči. „Ljubimo domovino“ — je rekel — ki ima tako slavno zgodovino, a ljubimo tudi kat. Cerkev, drugo nadnaravno domovino, ki nas je pri sv. krstu rodila, pod katere skrbjo smo vzrasli. In to ljubezen pokažimo z živo vero in z zvestim spolnjevanjem zapovedi!

Po pridigi so bile litanije o presv. Srcu, potem je moški zbor zapel neko pesem o tem predmetu veličastno, — še sedaj mi zveni v ušesih; na koncu blagoslov.

(Dalje sledi.)

krat brez kraljevega odloka. To daje povod nekaterim listom, da pišejo o eventualnem predčasnem razpuščenju ogerskega parlamenta. Po mnenju nekaterih časnikov je namreč mogoče, da se skliče poslanska zbornica k izvanredni seji, v kateri se naznani poslanecem, da so odslužili poslaniško dobo. Ta misel je tem verjetnejša, ker se tudi v uradnih krogih zatrjuje, da se vrše nove volitve meseca oktobra.

Za dopolnilne volitve v Belgiji, ki se vrše 5. julija za poslansko zbornico, se vrše po mestih in deželi velike in vsestranske priprave. Volilna borba je že v polnem toku. Stojita si nasproti krščanska in socialistična stranka, ki izgublja polagoma vedno več tal mej belgijskim prebivalstvom. V mestih, koder so imeli socialisti pred kratkim še močno zaslonbo, imajo vedno manj vpliva, kajti odtujujejo se jim ne samo meščani, marveč tudi uradniki in učitelji, ki so bili pred malo časom še zvesti pristasi socialne demokracije. V mestih torej ne morejo imeti socialisti nikake nade na zmago, nasprotno pa dobivajo več tal mej kmečkim prebivalstvom, posebno pa v bruseljski okolici in v okrajih vestfanderskem in brabantnem. V poslednjih okrajih se pred nedavnim časom niti liberalci niso upali postaviti svojih kandidatov, sedaj pa že z velikim vplivom rogovilijo vredni potomci Marksa in Engelsa. Vkljub temu je še dovolj upanja, da se tudi volilci v kmečkih okrajih jednako svojim sovrstnikom v mestih oprosté socialističnih spon ter pokažejo židovskim hlapcem, da ne marajo trobiti v njihov rog.

Kretansko vprašanje. V zadnjih poročilih smo pojasnili delovanje grške vlade za zatiranje prebivalcev na otoku Kreti kakor tudi zahteve kretanskih zastopnikov v zadevi tega važnega vprašanja, ki so zapopadene v takozvani kalepški pogodbi. O posamnih točkah so se sedaj tudi posvetovali zastopniki evropskih velevladstij ter sklenili, da ne bodo poprej mirovali, dokler turška vlada ne izjavi, da bode ustregla vsem določbam. Vodstvo te diplomatske akcije je prevzel avstro-ogerski poslanik baron Calice, ki kaže veliko naklonjenost zatiranemu prebivalstvu. Jako pomenljivo je tudi, da so vsi ostali zastopniki dobili od svojih vlad nalog, da morajo uspešno podpirati korake avstro-ogerskega poslanika. Poleg odobrenja določil imenovane kalepške pogodbe zahtevajo poslaniki, da se v najkrajšem času skliče narodna skupščina, na kateri se bode razmotrivalo vprašanje o avtonomiji otoka Krete po vzgledu one na otoku Samos, in da se s posebnim odlokom pomilostijo vsi politični kaznjenci ter na ta način postavijo meje obestranskemu nasprotstvu. Kolika krivica se godi prebivalcem Krete že z ozirom na samostojnost, katera jim je bila zajamčena l. 1878, je najboljši dokaz, da se od l. 1889 ni sklicala še nobena narodna skupščina in da so vsi dohodki potovali v turško vladno blagajno, iz katere prebivalstvo ni dobilo niti vinarja.

Nemiri v Mali Aziji. Poleg že znanih vstaj v Zeitunu ter na otoku Kreti se pojavljajo v novejšem času veliki nemiri tudi mej maloazijskimi Drusi, posebno v mestih Hauran in Suweida. Število vstašev v teh dveh krajih znaša po poročilih iz Carigrada 7000 do 8000, v resnici jih je pa gotovo še več. Da bi udušila ta upor, je odposlala turška vlada 23. t. m. 25 Redif-batalijonov, od katerih jih je bilo šest odmenjenih za Kreto. Govori se, da je ondotna turška posadka v veliki nevarnosti in da je več javnih poslopij v Suweidi popolno razdejanih. Posadka vojakov v Kanawatu je popolno v oblasti vstašev in ako ne dojde v najkrajšem času zdatna pomoč, je po nji. Dosedaj je zaznamovati že več manjših bojov, v katerih so bili večinoma poraženi turški vojaki. V teh praskah so padli tudi trije štabni častniki. — V Mali Aziji sedaj skoro ni moči najti kraja, kjer bi vladale normalne razmere, prebivalstvo celega polotoka je v največji meri razburjeno. Splošne razburjenosti pa ne bo moči zatreti z vojaško silo, kakor meni v svoji zaslepljenosti turška vlada, marveč le potom pravičnih preosnov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. junija.

(Za cesarja Ferdinanda,) ki je umrl dne 29. junija 1875, bode jutri ob 10. uri v stolnici slovesna sveta maša.

(Iz seje c. kr. deželne šolskega sveta dne 18. junija 1896.) Drugo učiteljsko mesto na štiri-razrednici v Spodnjem Logateu je dobil Alojzij Pin; drugo učit. mesto na trirazrednici v Šški Karol Rožanec, do sedaj v Spitaliču na Stajerskem; učiteljsko mesto pod Gradom pri Novem mestu Franc Graislund; stalno so nameščene Ivana Piller na peto in Roza Hribal na drugo učiteljsko mesto v Postojni. — Začasno je vpokojena Gabr. Gogala na Raki. — Nekaterim dijakom iz okrožja kranjskega gimnazija se je dovolilo, da bodo smeli vstopiti v ljubljanske gimnazije.

(Dnevni red) izrednej seji občinskega sveta ljubljanskega v soboto 27. dan junija 1896, ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Predsedstvena naznanila. 2. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. 3. Poročila pravnega in personalnega odseka: a) o dopisu deželne vlade glede pristojbin in odstotnine od pravnih opravil, katera zadevajo odkup hiš in zemljišč v regulacijske namene; b) o dopisu deželne odbora radi dopolnitve darilne pogodbe, ki se tiče sveta pred muzejem; c) o prošnji zdravstvenih slug Nikolaja Rus in Ivana Košiček za „nagrado“; d) o zadevi rekurza ml. Karola Tauzher glede širine Novih ulic; e) o oddaji razpisane službe blagajničnega praktikanta; f) o dopisu občinskega sveta v Brnu za odposlatev gospodske zbornice avstrijskega državnega zbora prošnje glede občinskih doklad železnicam predpisanega davka. 4. Stavbinskega odseka poročilo: o prošnji Josipa Drmastije, da se opusti naprava projektovanih cest po njegovem, c. in kr. vojnemu erarju za zgradbo vojaške bolnišnice prodanem svetu v Vodmatu. 5. Policijskega odseka poročilo o kolesarskem redu.

(Knežji dvorec) z vsemi zemljišči in inventarjem je kupila na včerajšnji javni sodnijski dražbi kranjska stavbinska družba za izključno svoto 42.227 gld. 30 kr.

(Premiščen) je gospod France Finžgar, kapelan v Bohinjski Bistrici, začasno kot duhovni pomočnik na Jesenice.

(Vožne olajšave na c. kr. državnih železnicah za katehete.) C. kr. generalno vodstvo je duhovnikom katehetom dovolilo one olajšave, kakor jih imajo c. kr. profesorji.

(Kako mrjó na Bledu tujci.) Na Bled je prišel iskat zdravja znani in imoviti 45letni Franc Leidinger, restavratör v Hôtel de France na Dunaju. Zdravil ga je švicarski kalvinec Rikli, kateri se kot inozemec jako dobro počuti na slovenski zemlji. Leidinger je bil pri njem samo pet dni, dné 15. t. m. zvečer zbolil za srčnim krčem, umira vso noč in v jutro 16. t. m. zatise oči za ta svet. Nikomur ni bilo mar, da bi poslali po duhovnika. Rikli je v velikih skrbih, kako spraviti mrliča v mrtvašnico, da bi njegovi kolonisti, katerih ima že kakih 50, ne izvedeli, kaj se je zgodilo. Zato prikriva mrliča ves dan in pozno zvečer ga dá odpeljati najprej po jezuru na čolnu in potem še-le po cesti na pokopališče. Tukaj je ležal mrlič štiri dni. Nibče njegovih sorodnikov ali prijateljev ni prišel k blagoslovljenju trupla, katero se je dné 19. t. m. popoldne odpeljalo na Dunaj. Tako mrjó na Bledu tujci.

(Za spomenik pokojnega kanonika Kluna) je darovalo katol. polit. društvo 25 gld. — Nadaljni event. darovi naj se blagovole pošiljati odboru kat. polit. društva, oziroma blagajniku g. Feliks Stegnarju ali pa našemu uredništvu.

(Iz Velesovega.) [Izlet.] Tukajšnja šolska mladina je dne 17. t. m. pod vodstvom svojega gosp. učitelja napravila izlet. K temu izletu se je pridružila tudi šolska mladina iz Olševka pod vodstvom gospoda župnika A. Volca. Izlet je bil namenjen na Možjance, vsled slabega vremena bilo je treba pretrgati pot ter se ustaviti v Olševku. Izleta se je udeležilo 112 otrok obeh šol. Bili so dobro pogosteni z jedili in pijačo. Po jedi se se vršile otroške igre in petje, koje oboje je vodil gospod učitelj J. Petkovšek. Pri obedu govoril je otrokom gosp. župnik A. Volc ter v prijaznih besedah spodbujal otroke k pridnosti in ubogljivosti. S trikratnim „Zivio!“ na presvetega očeta in presvitlega cesarja zapeli so otroci cesarsko pesem. Da se je izlet tako dobro obnesel, bodi v imenu šolske mladine izrečena srčna zahvala nekaterim dobrotnikom, kateri so razven otroških doneskov še posebej darovali v ta na-

men. Ti dobrotniki so: Č. g. Blaž Petrič, župnik iz Velesovega, je daroval 1 gld., Jan. Sajovic (Gradič) 1 gld., Jak. Koželj (Olševk) 1 gld., J. Sajovic ml. 40 kr., Jož. Dolinšek (Olševk) 20 kr., Mihael Štempihar 20 kr., Andrej Zumer (kovač v Olševku) 20 kr. Nadalje gre hvala nekaterim dekletom iz Olševka in drugim, ki so pomagale, tolikanjemu številu otrok skuhati jedila in otrokom streči. Hvala gre posestniku Mih. Kernu vulgo Štirohu iz Olševka, ki je prepustil prostore, da so mogli otroci pod streho jesti. Prepevaje so šli naposled otroci proti domu ter se razšli, svesti si, da jim ta dan ostane v trajnem spominu.

(Iz Polh. Gradca) 24. junija. [Raznoterosti.] Ker se je uže nekaj gradiva nakupičilo, ga Podgrajci tudi radi pošljemo med svet. Osnovala se je pri nas Raiffeisnova posojilnica, koje načelnik je župnik, č. g. J. Laznik. Steje uže 34 udov. Združena je s Crnoviško občino. Število je res majhno, a upati je, da se pomnoži. Imamo še dobre gospodarje, ki se branijo pristopiti tej tolikanj koristnej zadrugi. Krivi temu so hujšaki, češ, saj dobiš denar, kjerkoli hočeš na posojilo. Dal Bog, da bi to naše dete provitalo in krepko rastlo! Kakor znano, bomo 2. avgusta imeli birmo. Ker že ni bila 7 let, nadejati se je obilnega števila birmančkov in botrkov. To bodo pele orgelje in piščalke! V zadnji tretjini m. avgusta bomo tukaj obhajali 100 letnico našega za cerkveno petje velezaslužnega, pokojnega skladatelja, Gregorja Riharja. Dan in vspeored slavnosti se bode še m. julija objavil. Tudi povodom te redke slavnosti nadejati se je obilne vsestranske udeležbe v našem „Gorskem zakotju“. V torek, 23. dan t. m. okoli 1/2 11. ure dopoludne gorelo je na Selu, župnija Polhovgrajska, po domače pri Pečanu. Pogorela je hiša. Pravijo, da je najbrže zapalil kateri izmed mimoidočih vojakov, ki so imeli svoje vaje od Polhovega gradca čez Selo proti Škofji Loki. Naj bi višji vojaški krogi strogo prepovedali vojakom, ki imajo svoje vaje po hribskih seliščih, kaditi mimo lesenih, s slamo kritih poslopij. Često se zgodi, da vrže tak vojak še gorečo smodko ali cigareto v kako slamo, ne zmeneč se za pretečo nevarnost. Davica, katera se je pri nas uže od prosinca sem oglašala ter aprila in maja tudi dokaj mladih bitij iz šolske mladine pokosila, sedaj pojenjuje. Vsako drugo leto skoraj obišče nas kaka epidem. bolezen. Kako neogibno potreben bil bi nam in sosed. hribovskim občinam zdravnik s sedežem v Polh. gradu! Dokaj posla bi imel. Radostno bi ga vsak bajtar pozdravil. Pa čemu tarnam in vpijem v puščavo — še izprašane „babice“ nima naša tako obsežna župnija; čemu bi nam bil še zdravnik?? Vodovod se nam obeta, ako bomo pustili šnops in marjiveje pili vodo. Prav je.

(Zdravstveno stanje v Ljubljani) od 14. junija do 20. junija 1896. Novorojenih 12, vmrlih 7. Med njimi za vratice (davico) 1, jetiko 2, za raznimi boleznimi 4; med njimi 2 tujca in 3 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za škariatice 7 in vratice 12.

(Novi brod čez Savo.) C. kr. deželna vlada je posestniku Mat. Kunstu iz Spod. Ribčev, okraj Kamniški, dovolila za pet let brod čez Savo.

(Obsojen.) Zaradi javnega nasilstva bil je pri deželnem sodišču obsojen v 3 mesečno težko ječo dne 24. junija Janez Perne iz Repenj, ker je napadel dne 15. aprila s sekuro v službi deželne dacarja Janeza Porent-a. Sodniki so mu privrgli vsakih 14 dni post. Plačati bo moral tudi stroške. — Imenovani „kontrobutiral“ je že dalje časa z vsemi pijačami.

(Poskušen samomor.) Slaboumni posestnikov sin Fr. Škerlj iz Zarečice, občine Trnovo, se je 21. t. m. z britvijo nevarno ranil.

(Vtonil je) včeraj popoldne v Ljubljani kakih 6 let stari sin gosp. Josipa Verovška. Nesrečnež je padel raz zidanega mostu v Kurji Vasi ter je nekaj časa klical na pomoč, a ker ta ni bila pravočasno na mestu, je našel smrt v valovih. Vsi poskusi, ga zopet oživiti so se izjalovili.

* * *

(Birma v lavant. škofiji) bo 28. junija v Mariburgu, dne 29. jun. v Muti, 30. jun. v Perničah, 1. julija v Soboti, 2. jul. v St. Jerneju, 4. jul. na

Menjalnica bančnega zavoda

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Bemšniku, 5. julija na Breznu in 6. julija pri Sv. Ožbaltu.

(Novice s Štajerskega.) Zupnijska cerkev v Poličanah bo posvečena 30. julija. — Minulo sredo se je poročil pasar g. Karol Tratnik z gđe. Fil. Kregerjevo. — Volilski shod skliče dne 29. junija dež. poslanec dr. Jurtela pri sv. Marjeti nižje Ptuja v gostilni Miklovi ob treh popoldne. — Na kresni dan je silno debela toča padala po Rogatecu in okolici, tako da je drobila opeko na strehah. — Dne 5. julija ob treh popoldne prirede v Smartnu na Paki v gostilni „pri pošti“ srečolov na korist društva za zidanje cerkve. — Gosp. Jernej Pernat, kaplan pri Veliki Nedelji je prestavljen k Sv. Ilju pod Turjakom in gosp. Andrej Bračič od Sv. Ilja k Veliki Nedelji. Gosp. Alojzij Rožman, kaplan v Kostivnici je stopil v začasni pokoj.

(Obsojen urednik.) Dne 23. in 24. t. m. je bil pred porotniki obtožen g. Anton Jakič, urednik „Il Pensiero Slavo“; obtožnica pravi, da je razžalil zadarskega načelnika Trigarija, grajajoč ondoto občinsko upravo. Urednik Jakič je bil obsojen na osem mesecev ječe, pravdne troške, denarno kazen 300 gl., in izgubo kavcije 150 gl. Zastopnik obsojenčev je prijavil ničevno pritožbo. — Urednika Mate Mandića, ki je bil pred par meseci obsojen na dva meseca v ječo, je vsled pritožbe najvišje sodišče oprostilo.

(Nadobuden dijak.) Iz Zemuna se poroča nekemu zagrebškemu listu, da je zavratno napadel dijak četrtega razreda ondote realke, Milošević, svojega profesorja za matematiko zato, ker mu je zapisal neugoden red. Mladi zločinec je ustrelil s samokresom na profesorja; ker ga ni zadel, je planil k njemu ter ga s samokresom nevarno ranil na glavi. Profesorja so odvedli v bolnišnico, napadavalca pa v ječo. — Zopet nov sad novodobne brezverske šole.

Društva.

(Akademično tehnično društvo „Triglav“ v Gradcu) javlja, da priredi v soboto, dne 27. junija svoje IV. redno zborovanje v gostilni „zur Dreifaltigkeitssäule“, Karmeliterplatz. Dnevni red zborovanja je sledeči: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. Poročilo častnega sode. 4. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer.

Telegrami.

Dunaj, 26. junija. Presvetli cesar je daroval za budimpeštanske reveže 4000 gl.

Dunaj, 26. junija. Gospodska zbornica je rešila v današnji seji vse predloge dnevnega reda, mej temi tudi zakon glede triodstotnega posojila za Kranjsko povodom potresne katastrofe. Ministerski predsednik grof Badeni je na to po cesarjevem povelju zaključil pomladansko zasedanje.

Lino, 26. junija. V kaznilnici Garsten je navstala revolta. Dve kompaniji lovcev sta odšli, da napravita red.

Petrograd, 26. junija. Včeraj je odšel v Moskvo minister za javni promet, da pregleda progo od Moskve do Carigrada, po kateri se pelje car 27. t. m. Slovesen vhod v mesto izostane.

Rim, 26. junija. Včeraj se je vršil slovesni javni konzistorij v „Sala regia“, pri katerem je papež izročil kardinalski klobuk

novim kardinalom, mej drugimi Sembratoviču iz Levova in dr. Hallerju iz Solnograda.

Rim, 26. junija. V italijanski koloniji Eritreji je nastala neznosna vročina, ki je dosegla 50 do 55 stopinj Celzija. V Kassali morajo vojaki, ako hočejo spati, z vodo namočiti posteljno opravo.

London, 26. junija. Iz Jokohame se poroča, da je pri zadnji povodnji nezgodi našlo smrt 27.000 ljudi, poškodovanih je bilo pa 8000.

Havana, 26. junija. Španski vojaki so v dveh bitkah premagali vstaše. Poslednji so izgubili 35 mož, mej njimi vodjo Octavija Hernandez.

Svilnati damasti 65 kr.

do gl. 14-65 meter — istotako tudi črna, bela in barvena Hennebergova svila od 35 kr. do gl. 14-65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okolu 240 raznih kakovostij in 2000 raznih barv, vzorcev itd.) poštnine in carine presto na dom. — Vzorec obratno. — Dvojni pisni portu v Svico. 30 9-5 6

Tovarne za svilo G. Henneberg
c. in kr. dvorni zalagatelj, Curih.

Preizkusili in priporočili

so sloviti vseučilišni profesorji in zdravniki tinkturo za želodec lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta), katera je ugodno učinkujoča, želodec krepčujoča, slast in prebavljenje pospešujoča in telo odpirajoča sredstvo. — Stekleničica velja 10 kr. 121 (50-13) 1

Tuji.

24. junija.

Pri Slonu: Weber, Ornstein, Winter, Sovine iz Gradca. — Heckendorn, Santi iz Trsta. — Waniczek, Löwy, König, Weinberger, Sabkath, Brunner, Gradar, Fischer z Dunaja. — Poljanec iz Zirov. — Vošnik iz Šoštanja. — Muri s Koroškega. — Nauheim iz Frankobroda. — Lenček iz Blance. — Stern iz Lipsije.

Pri Matiču: Fischer, Orszay, Hammel, Schweighofer, Lihotzky, Ritschl, Dubsky, Kreutner, Oresnig z Dunaja. — Schutz iz Trsta. — Goldstein, Disler, Makuc iz Gradca. — Hadmin, Resch iz Ebensee-a. — Mottony iz Nötsch-a.

Pri Lloyd: Jeglič z Dovjega. — Pri Južnem kolodvoru: Golješek iz Gorice. — Hetlman iz Trsta.

Pri Bavarskem dvoru: Schneller iz Koprivnika. — Laeker iz Gor. Mozolja. — Strebel iz Norimberka. — Totter, Waschiczek z Dunaja.

Pri avstrijskem caru: Košir iz Preserja. — Schuller iz Boh. Bistrice.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
25	9. zvečer	729.2	17.0	sl. sever	dež	
26	7. jutraj 2. popol.	729.2 729.7	16.9 17.2	sl. savzh. sr. zah.	oblačno dež	19.5

Srednja večerajša temperatura 17.7° in za 1.0° pod normalom.

Zahvala.

468 1-1

Povodom izleta šišenske šolske mladine na Rožnik dne 24. t. m., na kateri dan je prešlo tudi več šolskih otrok prvo sv. obhajilo, darovali so gg. bratje Kosler piva, gosp. J. C. Juvančič vina, gosp. Ana Knez in Ana Juvančič pa obilo kruha. — Tem blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem onim šolskim prijateljem, ki so z denarnimi doneski pripomogli, da se je do 260 šolskih otrok primerno pogostiti moglo, izrečata podpisana najtoplejšo zahvalo. Povrni Bog!

V Šiški, dne 25. junija 1896.

Janez Jeras,
predsednik kraj. šol. sveta.

Ant. Javoršek,
šolski voditelj.

Zavarovalno društvo „Unio catholica“ išče pod jako ugodnimi pogoji marljivega, poštenega in spretnega

potovalca (akviziterja)

veščega slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Lastnoročno pisane prošnje sprejema do 1. julija t. l. glavni zastop „Unio catholica“ v Ljubljani, Kongresni trg št. 17. 459 5-4

Za gozd blizu Zagreba išče se

gozdni čuvaj (Waldhüter),

oženjen, zmogel slovenskega ali hrvatskega jezika, ki zná tudi brati in pisati.

Ponudbe sprejema: V. Gasparin v Zagrebu, Trenkova ulica, Gabričeva kuća. 461 3-3

Malinovi sirup,

pripravljen iz gorskih malin z najboljšo vonjavo itd.

1 kg. v steklenici 65 kr., pol kg. 35 kr.

Lekarna Trnkóczy,

Ljubljana. 447 2

Vsakdanja razpošiljatev s pošto.

Katoliška tiskarna
pripoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Vsled podiranja hiše 423 18-15
v Špitalskih ulicah št. 6
se je pričela popolna
razprodaja manufakturnega blaga
Fr. Petrič-a.
Prodajalo se bode pod tovarniško ceno.
Le kratek čas.

Dunajska borza.

Dne 26. junija.			Dne 25. junija.			Kreditne srečke, 100 gl.		
Skupni državni dolg v notah	101	gl. 30 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	144	gl. 30 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gl.	137	gl. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	35	5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	155	50	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	18	—
Avstrijska zlata renta 4%	122	60	Državne srečke l. 1864, 100 gl.	189	50	Rudolfove srečke, 10 gl.	23	—
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	101	15	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	—	Salmove srečke, 40 gl.	69	—
Ogerska zlata renta 4%	122	90	Tisine srečke 4%, 100 gl.	138	25	St. Genois srečke, 40 gl.	69	—
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	98	90	Dunavske vravnjavne srečke 5%	126	50	Waldsteinove srečke, 20 gl.	61	—
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	954	—	Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	106	75	Ljubljanske srečke	22	75
Kreditne delnice, 160 gl.	349	50	Posojilo goriškega mesta	112	—	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	156	25
London vista	119	85	4% kranjsko deželno posojilo	98	50	Akcije Ferdinandove se. železn., 1000 gl. st. v.	3395	—
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	80	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	25	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gl.	416	—
20 mark	11	76	Prioritetne obveznice državne železnice	223	50	Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	102	75
20 frankov (napoleonador)	9	53	„ „ južne železnice 3%	169	75	Dunajskih lokal. železnice delniška družba	61	—
Italijanski bankovci	44	50	„ „ južne železnice 5%	129	50	Montanska družba avstr. plan.	77	75
C. kr. cekini	5	65	„ „ dolenskih železnice 4%	99	50	Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	158	—
						Papirnih rubljev 100	127	—

Nakup in prodaja
vsevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri izrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobika.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.